

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Kadına yönelik şiddet, Türkiye'de yapısal ve çok boyutlu bir kriz olarak derinleşmektedir. Şiddet yalnızca fiziksel olarak değil; psikolojik, dijital, sosyal, ekonomik ve kurumsal biçimleriyle de kadınların yaşam alanlarını daraltmakta, haklarını ihlal etmekte ve yaşamlarını tehdit etmektedir. Bu çok katmanlı şiddet ortamı, yalnızca bireysel trajedilere değil, devletin cinsiyet temelli eşitsizlikleri önleyememesi ve failleri yeterince cezalandırmaması nedeniyle toplumsal bir adaletsizlik krizine dönüşmektedir.

Bize ulaşan M.K. isimli yurttaşın iddialarına ve sunduğu belge/kanıtlara göre, M.K.'nin dijital, psikolojik ve sosyal şiddet türlerine bir arada ve süreklilik arz edecek şekilde maruz kaldığı ileri sürülmektedir. İddialara göre, M.K., üniversite yıllarında tanıştığı A.A. isimli erkek tarafından yıllar boyunca dijital mecralar üzerinden sistematik biçimde tehdit edilmiş, fiziksel saldırıya uğramış, özel yaşamına ait görüntüleri izinsiz şekilde kaydedilerek ifşa edilmekle tehdit edilmiş; bu içeriklerin sosyal medya platformlarında ve cinsel içerikli sitelerde yayılması sonucu hem mesleki kariyeri hem de sosyal yaşamı ciddi biçimde zarar görmüştür.

Bu dijital taciz, yalnızca mağdur üzerinde değil; anne, baba ve kardeşleri dahil olmak üzere ailesi üzerinde de doğrudan psikolojik ve sosyal bir tahribata neden olmuş; sağlık sorunlarını tetiklemiş ve ailenin sosyal çevresinde yalnızlaşmasına yol açmıştır.

M.K., sürekli tehditler sonucu eğitimini yarıda bırakmak zorunda kalmış, baskı ve manipülasyonla zorla evlendirilmeye sürüklenmiş, daha sonra istemediği bir köy okuluna görevlendirilmiş; burada da sosyal medya üzerinden yapılan karalama kampanyaları nedeniyle dışlanmış. Failin mağdurun fotoğraflarını TikTok, Telegram, Escort siteleri gibi platformlarda dolaşıma soktuğu, ailesine ait müstehcen içerikler yaydığı ve mağduru "tecavüz mağduru gibi göstererek" itibarsızlaştırdığı iddiaları son derece ağırdır. Tüm bu süreçte mağdurda epilepsi hastalığı geliştiği; çalıştığı çağrı merkezinde dahi krizler yaşadığı, ağladığı ve yaşam direncinin ciddi biçimde zayıfladığı, ailesinin de maddi-manevi olarak çöktüğü ifade edilmektedir.

- Söz konusu eylemler; Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşama hakkını, 20. maddede düzenlenen özel hayatın gizliliği ilkesini, ayrıca Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair 6284 sayılı Kanunu, Türk Ceza Kanunu'nun özel hayatın gizliliğini ihlal, tehdit, şantaj, hakaret, iftira ve cinsel şiddet maddelerini doğrudan ihlal etmektedir.

M.K.'nın yaşadığı dijital ve psikolojik şiddetin yanı sıra, doğrudan fiziksel şiddete de maruz kaldığı; bu şiddet olaylarını defalarca adli makamlara bildirdiği, resmi şikâyetlerde bulunduğu halde, faile yönelik hiçbir tutuklama kararı verilmediği anlaşılmaktadır. Bu durum, kadına yönelik şiddet vakalarında cezasızlığın hâlâ büyük bir sorun olduğunu, caydırıcılığın sağlanmadığını ve devletin etkili koruma yükümlülüğünü ihlal ettiğini göstermektedir. 6284 sayılı Kanun uyarınca risk analizi yapılarak mağdurun yaşam hakkını güvence altına alacak önlemler alınması gerekirken, olayın giderek ağırlaşmasına rağmen etkili koruma ve yargılama mekanizmalarının işletilmemesi; Anayasa'nın ilgili maddeleri uyarınca devletin "bireyin güvenliğini sağlama" yükümlülüğüne aykırıdır.

2025 yılının ilk altı ayında 136 kadın cinayeti, 145 şüpheli kadın ölümü gerçekleşmiş; yalnızca 2024 yılında 394 kadın cinayeti kayıtlara geçmiştir. Bu veriler, dijital şiddetin de dahil olduğu psikolojik şiddet türlerinin sıklıkla ölümle sonuçlandığını göstermektedir. Devletin koruma yükümlülüğü, yalnızca fiziksel şiddetle sınırlı olmamalı; dijital ve psikolojik şiddeti de kapsamalıdır.

2020 yılından bu yana M.K.'nin çalıştığı kurumlarda dışlanması, görev yerinin değişmesi ve barınma hakkından dahi mahrum kalması, kamusal alanda kadına yönelik ayrımcılığın, kurumsal mobbingin ve devletin yükümlülüklerini yerine getirmediğinin açık göstergesidir.

Bu gibi vakalar yalnızca bireysel değil, ataerkil tahakküm ve sistemsel şiddet ilişkilerinin bir yansıması olarak değerlendirilmektedir. Kadınların yaşam haklarını, beden dokunulmazlıklarını ve dijital varlıklarını korumak devletin asli sorumluluğudur. Bu bağlamda, M.K. için etkin koruma sağlanması, fail hakkında etkin soruşturma yürütülmesi ve benzeri vakaların önlenmesine yönelik kurumsal reformlar hayata geçirilmesi elzemdir.

Bu bağlamda;

1. M.K.'nin dijital, psikolojik ve fiziksel şiddete uzun yıllar boyunca maruz kaldığına ve defalarca resmi şikâyette bulunduğu ilişkin beyanlar ve belgeler mevcutken, 6284 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir koruma kararı neden çıkarılmamıştır? Bu durumda Bakanlığınızın risk değerlendirme ve acil müdahale protokolleri işlememiştir midir?
2. M.K.'nin yalnızca kendisinin değil, ailesinin de sosyal medya üzerinden ifşa, tehdit ve mahremiyet ihlaline maruz kaldığı göz önünde bulundurulduğunda; aile bütünlüğünü esas alan bütüncül sosyal destek ve psiko-sosyal müdahale programları neden devreye sokulmamıştır? Bu tür vakalar için Bakanlığınızda aile temelli şiddet izleme modelleri bulunmakta mıdır?

3. Son yıllarda dijital platformlar aracılığıyla kadınlara yönelik giderek artan mahremiyet ihlali, tehdit, teşhir ve ifşa türü saldırılar karşısında, Bakanlığınız bünyesinde dijital şiddete karşı uzmanlaşmış danışmanlık ve destek merkezleri kurma yönünde somut bir strateji veya eylem planı var mıdır?
4. M.K.'nın maruz kaldığı şiddet süreci sonrasında epilepsi nöbetleri geçirmeye başladığı, ciddi ruhsal ve fiziksel tahribat yaşadığı iddiaları doğrultusunda, şiddet sonrası gelişen kronik hastalıklar için mağdurlara yönelik bütünlük sağlığı-rehabilitasyon merkezlerinin oluşturulması gündeminizde midir?
5. Dijital şiddetin giderek çeşitlenen formları (flört şiddeti, içerik ifşası, siber takip vb.) karşısında; bu şiddet biçimlerini tanıyan, sınıflandıran ve önleyici müdahale modelleri içeren "Kadına Yönelik Dijital Şiddet Tanı ve İzleme Sistemi" kurmayı planlıyor musunuz? Bu sistemin oluşturulması için herhangi bir mevzuat çalışmanız veya Bakanlıklar arası koordinasyon adımı atılmış mıdır?
6. M.K.'nın fiziksel şiddet gördüğünü defalarca beyan etmesine ve bu yönde resmi başvurularda bulunmasına rağmen, neden 6284 sayılı Kanun kapsamında geçici koruma tedbirleri (barınma, geçici uzaklaştırma, güvenlik koruması vb.) devreye sokulmamıştır? Bakanlığınızın acil şiddet bildirimlerine yönelik değerlendirme süreçlerinde, fiziki şiddet beyanlarının ciddiyeti yeterince dikkate alınmakta mıdır?